

گاؤری جبان اولان رساله

اپریل 2008

کلام، سوات

گاؤری

شماره نمبر 20

kcs_kalam@yahoo.com

عبدالقيوم	نمائندہ کینور لام (دیر کوہستان)	مدیر اعلیٰ
بخت روان	نمائندہ تھل (دیر کوہستان)	مدیر
محمد اقبال	نمائندہ کھلکھٹ (دیر کوہستان)	معاون مدیران
جلال الدین	معاون خصوصی دیر کوہستان	نمائندہ اتروڑ
		نمائندہ اوشو
		شیر اللہ

http://www.geocities.com/kcs_kalam

فون نمبر؛ 0946-830753

گاؤری کلچرل سوسائٹی

محلہ محبت خیل، پرانا بازار، کلام، سوات

فرید خان آں مرگ ده کوستان شڑ ہو

فرید خان لنگال الیکشن مئ دیر کوستانان صوبائی اسمبلی آن ممبار آش. بریش مه گاؤری پراجیکٹ آن عمله دیر کوستان پھر گاوش. تاٿه تھین خلک آ فریداں کرآل کارونه اين اتيک صفات ڪير اوں تسان که حد نه آش. تم ارو الیکشن مئ مُون تاني خلک آ تاس که پوره اوڻ پا نه ڏيش. سه زيات کامياب بُنائيں خلکين تهيير ده ٻوش. تاني عزيز آک دى که ٻڳوڻ آشان. تسان باوجود تن اتيک کارونه ڪيت اوں مه تسان سوچ پا نه کرياڻ. اتيک کارونه نه مج گن ڪيت نه اى كرئ. تسُون وينا آن باوجود مه تاني ايج ده پا تسان کرآل بار کارونه ليچ. تھين کارونه پشي توم اوڻان نه داڳ ره بار پشمان آش.

روان الیکشن مئ کوپستانان خلک سُوا آک ہو اتفاق کیر اوں میجی چھاٹ مه خطا ہوش۔ این چھاٹ اگمنیار سہ میلی فرید کامیاب کری۔ جماعت إسلامی آن بائکاتان وجا ده فرید که تسيں قوم آ آزاد ٹکاٹ گین۔ مهم شروع بی کوستینی بار شوق سہ ان مئ حصہ گنوشت۔ این اماد ده اوں این چھاٹ ته مه سمکھ اوت گئی۔ خُدائی پاک ارو تھے بی تانی حُکومات چا فیصله میں تھیر مئ تھو۔ الیکشن نیاں بُو۔ اجانہ دُوئ کوستان مئ زنگیلاں انگاراں چھلہ اواز خور ہو۔ ارو فرید مارو۔ کوم ارو طالبان آ مارو کوم ارو مُخالف اميدوار آ مارو۔ کسانی این یقین نہ ينش کو این بات سیچ ته۔ بار تپیس ما باد مالوم ہو ارو خطائی ده تسان جا ما توباک خلاص ہو سہ مارجین۔ این چھلہ تھیں خلکیں تما اماد ترے سوچ بمیشہ پمیشہ این کیر فنا ہی۔

تاني اين قدر بميشه جنيره پکار. متال کرآن ارو تاني لبان رته نه نيش دیال پکار نه يان. بميشه مه دیال
ممبار کامياب كرنت. اوٹاں گتوگائي تسون خوشامدي ما سه آشين. گئي ترے کارونه چهيري ماسه
ملاقاتين ٿيم پا نه آشين. مه که جيني ترے لنگال اليڪشن مي ماکه ران احساس ٻوت. اميرزاده ترے فريد
مۇن جا آش. تم مۇن جانش ترے مه اى توم جانش. مه چو تسون لاره لاث کا توم سه جولايانش ترے
تم ما کار گيناش. موٹو دیال مانوج سه جولاڳين کير يا سفارشي پکار تھو.

مُوں پھری کوستانان خلک که درخواست تھو اون لکھ ضِمنی الیکشن مئ فریداں جا پول کوم اوٹ کے پاش بُوتے بھرپور انداز ده کامیاب کرا اون فریدین کمئ پورہ بوئ ته. کیکوں ائ دُوئ کوستانیں غیرتیں بات پا ترے فریدین کیر ای دُعا کری اون خُدای پاک تاس که تانی رحمت مئ باگ داده. تن این خلکیں بار خدمات کیش. مه اتوشی جان بُوتے اپان مئ غیرات پیدا کیر ترے فریدین گُرسی دی مانوج نه گناہ.

تن ته حلوه کھا گا

چُنڑیل : ماسٹر عبدالغفار، شہرو، کالام

کیر ارو حلوه گیه۔ وزیر تاس کے ارو باچہ صاب ماکہ کہ حکم تھو۔ باچہ ارو ٹو کے جانش ترے کر مئے حلوه کھا کہ چھور۔ آبھتے لنگو دیگیر وزیر یا ارو باچہ سلامت دشمنیں فوج سرحد تھی شیکہ لنگی۔ باچا آ دیگیر نوکر کہ اوaz دت ارو حلوه گیه۔ حال اینوں دشمنیں فوج آ تھیں اوطان قبضہ کیر وزیر یا ارو باچہ سلامت فوج آ اوطان قبضہ کا شابی محلان بام کہ روان ہت۔ فقیر آ حکم دیت ارو حلوه گیا ترے میں لومیٹرے کشکول پا گیا۔ حلوه کھا تانی لومیٹرے کشکول گی دران بام کہ ڈاؤشنات ترے وزیر آ اوaz کیر ارو باچہ سلامت تو کھنگہ بچنت۔ فقیر ارو یہ صرف حلوه کھا کہ یاش ان تھی پھر کہ دشمن یاگ ترے تھے ترے تھوں اوطان جانگ۔ ایں قصہ ته ایں نیں کیر کیر اون مون پاکستان تھی سوئ ما زیات وخت وزیراعظم ہوگ والہ شوکت عزیز صاب پاکستان تھی لندن پھر گا۔ تن وزارتی کالونی مئ تانی بنگلہ خالی کیر۔ سہ چو لندن مئ تانی برسے آں لارہ بینت۔ تن تھی سہ سوئزرلینڈ پھر آ جلاس مئ مهمان خصوصی بوگیں کیر بچنت۔ تائے باد سعودی عرب پھر بچنت۔ پرہ عجیب جولاگ ایں تھو اون سہ بچوگ رہ تانی پارٹیاں کان نی مانوچ سہ میلا نہ ہو۔ محترم شوکت عزیز صاب پاکستان تھ کال

آ میچوگ زمان مئ آ اوطن مئ عجیبہ آ قانون آش۔ خاریں حفاظت ایں کیر خاراں چاپارہ داوال دینش ترے خارشی لنگوگیں کیر دروازا آشنا۔ پرہ تام ماکہ آ دروازہ گان آشنا۔ کان وخت باچہ سلامات مورش ته دی دوسرے سارہ دام تھیں گان دار پت کرنش۔ تھیں در د کان مسافار لنگوش ته تاس کے باچاں تاج دا باچیات حوالہ کرنش۔ خُدایاں کار کہ بیرا آدوس باچہ مور سارہ دام درواز کولاؤ کیر بیردمو آ فقیر درواز کولاؤ کروگاں انتظار مئ تھو۔ خلقہ ملی تاس کن رہ تلو ڈول بجاو کیر ترے باچہ زندہ باداں نعراً دا تاس شابی محل کہ پھنسائی۔ گان وزیر آ فقیر کہ باچیتیں بُمارکی ڈت ترے باچیتیں طریقہ پشاگ۔ نوکار باچا کرے یاگ باچا آ تانی ڈینٹرے کشکول سنبال کا تھاگاں تاکید کیر۔ ترے باچہ ریتان پا بُوشانگوگاں آش تن نوکر کہ حکم کیر ارو ناشتہ گیہ پرہ تن مئ حلوه خامخہ ہودہ۔ اچھلمہ رات دوس لنگنش پرہ باچہ صاب آکی بوکان بُوشانگوگاں آش۔ تاس کہ حلوه بار خوش آش۔ اینیں کیر بار ساتھ حلوه کھاگیں فرمایش کرنش، سارہ پا حلوه، پیشہ پا حلوه، جیمه پا حلوه۔ کوستانا مثال تھی ارو آ تھیران کہ کھاگر۔ آ دوس وزیر باچا کرو باچہ صاب دشمنیں فوج سرحد رہ جمع ہویت ترے تسان ارادہ مون کیر ران تاٹھ۔ باچا آ نوکر کہ اواز

وزیراعظم آئ ہوگ ا معجزاً ما کم نه۔ آس ما میش معین قریشی پا امریکا تھی گیا وزیراعظم کیش۔

بار حیرانگی بوینت اون پاکستانیں کیر وزیراعظم باتاگ کان فرم اٹھیکہ تھو ته۔ کان ساتھ معین قریشی کہ حلف دیانش تے تھیں ساتھ تاسکے پاکستانی شناختی کارڈ پا نه آش۔ تیتهی اون سہ امریکی شہری آش۔ تسان پاسپورٹ پا امریکاں آش۔ آخر ائ کچھلیں اوطان تھی اون ائ سرکیری ملازم صدر بوان تے اغیر ملکی وزیراعظم۔

آخر ایما بر کار غیر فطری انداز مئ کا ہونت؟

دُو ماه تے بیش دوس وزیراعظم دروش۔ شوکت عزیز صاب ا تمام عمر سیاست نہ کیش نہ ئ کان نی سیاسی پارٹی آرکن دروش۔ نہ کہنے جلسا مئ شریک ہوش نہ ئ جلوس مئ۔ جیل ته دوران جولاگ پرہ پارٹیاں سارہ تن کہنے تائزہ پا نه لیش۔ سوا عمر امریکا مئ بنک مئ نوکری کیش۔ جولاگ ایں نوں ماد خیال سہ سہ پاکستانی پا نه آش۔ تیتهی اون تسان پاکستان مئ کہنے مستقل ریائیشان پا پتہ نہ آش۔ مٹو این بُجن ارو تن کراچی مئ اپانکہ شیط گنہر۔ اچھلان انسانان ا جمہوری اوطن مئ

شوکان بان

چُنڑیل :- صدام حُسین، گلبرگ، اُتروڑ

ناتهی صفائ بار ران شئ۔ امی بان سکول شی تھو۔ سکولان ماحول صفا ہو تے ان شی سباق منوگاں پا مزہ یاں۔ لکھ ماحول گندہ ہو تے تن مئ سبق منوگاں مزہ نہ یاں۔ مئ تانی زین مئ یہ مرو مُون حکومت مئ پا عقل یئ۔ پرہ پتاں مان خیال یائے اون آس ته تنظیم ا دیت۔ خُدائی پاک مُون حکومت کہ پا اتیک عقل دئ۔ اون آم پا این معمولی کارونہ اپان ما گردد۔

اقوال زرین
بار زیات جولاگ والہ مانوجین عقل
کم آشیں۔ تعلیم انسانیں کیر لکھ
شارین کیر چشم۔ عبدالعلی

آج وقاً تھی باد گل رحمان صابہ بورڑ را کہ ایں جملہ چنڑو اون دُنائے ران کتاب تے زمان بار ران اُستاد۔ تھکو تن ما کہ تانی اسلام آباد این میوزیم آق قصہ کیر۔ ارو مئ میوزیم شی سنگاس راکھ قصہ چُنڑوش۔ تھے پا بار کہ نکی کیشکہ شی راکھ مضمون چُنڑا۔ مئ بار کہ نکی تانی چوئ مُوکہ بُشو تے مہ اسکول شی آشو این نیں کیر میں ایچ چو شوکان بان رہ گئی۔ سہ مئ بار خوش یائے۔ مئ پا ان راکھ مضمون چُنڑوگان فیصلہ کیر۔ اس کشکیں ا تنظیمه اسکول مئ شاش۔ ان راکھ اردو مئ این جملہ چُنڑاں آش۔ تسان ترجمہ مُون چبے این تھو۔ ائ مُون پیغمبران حدیث تھو "صفائ اوڑ ایمان" ان مئ کی شاک

اُزروٹان خڑاک

چُنڑیل:- فضل إلهي خيال، اُتروز

ازروٹ سالاں بار ران باگ۔ ان مئ بار سلوخ سلوخ بھاگ تھو۔ مثلاً کندول ایں ڈنڑ، لدو، شابی باغ، سپین خوڑ ایں ڈنڑ، چھڑ ایں ڈنڑ، خاپریان ایں ڈنڑ تے دی پا بار بھاگ تھو۔ پرہ خڑکیں تھیر دھ امی بھاگ بار خلکیں نظر ما پناہ تھو۔ لکھ اُزروٹان بره بھاگ کے روڈ گا تے ائے سویٹر لینڈ ما پا بار ترقی کران۔ حکومتہ بار وخت باد ایں خڑک راکھ توجہ دیت پرہ تاس پا بازاران خڑک راکھ۔ میں این درخواست حکومت ما تھی اون ہرہ گوش کہ پوخ خڑک پھیش ده۔

آج مُون ورکشاپ دویام دوس تھو۔ گل رحمان صابہ مُون اتروز پھر گرائی تے ارو اپانکه آ شئ خوشانہ تن رہ لکوٹ آ مضمون چُنڑا۔ مئ تانی مضمون ایں کیر اُزروٹان خڑاک خوشات۔ ازروٹان خڑاک صرف آ دیر چاجنت۔ سہ پا والی صاباں دور مئ۔ تن تھی باد ایں خڑاک آجیک تاریخائی نہ چاجنت۔ سوات مئ بار کم خڑکونہ بچال تھو پرہ ازروٹان خڑاک گاڑی چلاگاں ناٹھو۔ کانا بآ گن گن چین تھی۔ کاما بھی روڑاں میہ اوان کاٹر تھو۔ دی بھاگ بھی ڈگور ڈگور ڈونگ تھو۔ مطلاب ایں نوں ازروٹان خڑاک بار خراب تھو۔

دُنای

چُنڑیل:- مُحسن کمال، گلبرگ، اُتروز

زيات پھنگوشت۔ مسعودہ تے تسيں ايسه پا تسان بام کے توجہ کمائی۔ اتهاں تاجر شيدليں ليگ ريتہ سابت رات پھنگنش۔ اسان پو مسعودہ اسان علاج تھے چھور پرہ آ دوس تانی بوب کے ارو سوا رات تو پھنگنت مُون نين پا خراب بوئينت۔ تے لگوٹورہ پا مرض شجوگاں خطرہ تھو۔ ران جولاگ اين نوں تو تانی شان انگن کے گڑ۔

تاجرہ کے تانی پوان جولاگ دھ تکلیف تھے پھج پرہ ناچار ہو توئے تانی شان انگن کے گزو۔

آ مالدار تاجر آش۔ تسان آ پو آش۔ تسان نام مسعود آش۔

اتھاں تاجرہ تانی پو مسعود کے باوه پا کير۔ کتيک وخت باد اتهاں تاجرین ايس مِر۔ اتهاں تاجر ٻلاگ ٻو۔ سہ تمام رات پھنگنش۔ شيدلان موسم آش۔ اتهاں تاجرہ تانی پو مسعود کے تانی مرگ ما ميش تانی جائداد سوا حوالہ کير۔ مسعود تے تسيں ايس اتهاں تاجرین بار خدمات کروشت۔ سخت بچوگ سہ اتهاں تاجرین مرض سیوا ہی۔ ائے بات

ہو ترے تپوس کیر ارو " تو اوڑ کمبیل کنا
کرنت؟"

تسان پو ارو "بوب شیٹھ اچھلاں کمبیل ته این
آک تھو تو گھنار ہو ترے یہ تھکھ کھنی
گھئیم۔" تانی پوآن این جولاگ بیجی مسُود
بار چالوس ہو ترے تن تانی بوب گرم کمراشی
لنگا تئی تن تھی باد تسیں رات ترے دوس
خدمات شروع کیر۔

شیدل بار آش۔ سه تانی پو مسعود که ارو"
شیدل بار تھو تو تانی بوب که آ کمبیل ده۔
مسعود تانی پو که ارو "تانی داد که گائے ره
تلان تھیں کمبیل گی یہ۔"

مسعوداں پو آ چو کمبیل گی یا ارو " داد این
کمبیل دو کٹر کا آک مکھ ده۔" داد تانی
نوسی که ارو "شیدل بار تھو یہ آ کٹر شی
کھیکی گزارہ گرم"۔

مسعودہ پا تانی پوآن جولاگ بیجی بار حaran

نکاح کھیکی کرجنت

چھڑیل:- محمد ولی

کیکیون ائے تسون تانی زندہ گی آں مسلے۔
تسون دویان آکی دی سه زندہ گیان ملی
لنگاگ تھو۔ پرہ افسوس میکہ این بیتان تھو
اول نام زماناں یاگاں باوجود مون خلقہ تانی
ایں جاھلیت نہ چھوریت۔

موٹو پا این بیتان رواج تھو اون کن تانی اولاد
ما تھی کہ نکاحاں باراً می تپوس کیر ترے سے
چھوں۔ کیک ؟ او مومناں مہ ترے تھے خدائی
پاک ما ترے تسان پیغمبر ما زیات غیرتی آ
ھوں مہ خدائی پاکاں حکم شرم گتھلی کرنت
؟ مون این غلط رواج دھ ترے مون این جا
ھلیت دھ مون ماحول راکہ بار لاث اثار گات۔
تھوکو پا مہ پوه نہ ھوان۔ تسان نتیجہ این
نکانتهوں یا تہ بیرے ترے پو تانی محبت ما
مغلوب ھوئ ترے آک دی نہ چھوروا تانی
مرضی دھ نکاح کا ھوشینہ بچنت۔ تن دھ
دوئ خاندانیں آک دی سه دشمنی چاجینت

الله پاکہ تانی خدائی پشاگیں کیر انسانان
دنائی کہ تلو۔ سوئ ما تھی کہ میمیشہ خدائی
پاکہ آدم (ع) ترے تسیں بی بی تانی قدرت سے
پیدا کیر۔ تام تھی کہ گشی آجوگ دوسائی
خدائی پا کہ انسانان کہ نکاحاں کروگاں
حکم کیت۔ نکاحاں باراً مائے کہ ماکہ
حضور^(ص) ھے طریقہ پشات۔ تن را کہ عمال
کیر ترے مہ همیشہ همیشہ این کیر کامیاب
پرہ کمبختی کہ بار دام گشی مون خلقہ
حضور (ص) آں مباراک طریقہ چھیری۔ اپان
ما آ طریقاً کہ رواج دیت۔ تن دھ انسانیت را
کہ بار لال اثار گات۔ پرہ این ساتائی مون خلق
پوہ نہ ھوت۔

حضور(ص) ھیں منیل این چھلہ تھی ھوں
تھاں خلق کیں ٹیمہ نکاح کروشات ترے
بیرے او پویں رضائی مالوم کرا۔ تسون
رضائی نہ ھی ترے تام سے زبردستی نہ کرا۔

پره تاس چهیری تانی بیو بوب را که ترے
تانی معاشرًا ره بوجه چاجاں.

این نیں کیر مومنان که ماد این عرض تھو
اوں حضور (ص) آں طریقائی مطابق تانی اولاد
ما تپوس گرا - او مومنان تانی لوکوٹور ما
تپوس گرا او مومنان تانی لیکیٹیئر ما تپوس
گرا۔ این نیں کیر اون مون معاشرًا مئ
دیگیراں این چھلاں مسلہ پیدا نہ ہوگ تھے۔ ترے
اللہ پاک میو تھا ماد تھی کہ رضائی ہوگ
تھے ترے خدائی پاک میو تھا کہ این جولاگ را
کہ عمال کروگاں توفیق نصیب کرگ۔ آمین۔

آجوگ زمان می که اینچھلاں بار بار
واقعات مہ اخبارونہ مئ پشنت ہوں فلانک
بهاگہ فلانکہ بیرے ترے شلانکہ پو ہوشینہ گا۔
ترے یا ئی بیری ترے پو تانی بیو بوبان خفگانیں
آک دی سہ نفترات باوجود آک دی سہ نکاح
کہ تیار ہوان۔ پرہ تسون باباں کروگ سہ
ہامو تسون شیٹ تسون کیر دوزخ چاجینت۔
ترے تسون زندہ گی مئ انچیک ہوینت۔ ترے
تهیں ایس او میش ما تھی کان اولاد پیدا
ہوانترے سہ پا مستقبل این کیر کئ نہ کرباں

کنٹولین ڈائز

چُڑیل:- سعید روشن، گلشن آباد، اُتروڑ

جولاگ گران ارو بار دام آ باوه اتهاں بام ده
ینش۔ تام بار شیداگ بُوش۔ ڈینٹ راکہ اوش
بیش۔ تام ارو اجاں ائ درین۔ تامہ انگار دیت
او یلی چن تم سوا میوا گا۔ مُون گان مناں
ارو کنٹول این ڈینٹ میکہ جمعہ آں دوس آ لوو
زر آں ڈول نکان۔

کنڈول این ڈائز اتروڑ این بار مشہیر ڈائز۔ سہ
اتروڑ آں بازار ما آج کلومیٹر دُور تھی۔ لدو
ائی خڑاک گات۔ تن تھی رکہ لہ کلومیٹر
پیادہ پن تھی۔ کنٹول کہ کنٹول این نیں کیر
منوٹ اون سہ کنٹولی این چھله بیٹ۔ بریش
کہ تن رہ چچ بار بچاں۔ کنٹول این ڈینٹ این
ڈگیر آں کئ پتہ نات۔ مؤں مشران این

شاہی باغ

چُڑیل:- محمد افضل، شاہین آباد، اُتروڑ

ره چکرہ چوگ۔ مہ پیادہ شاہی باغ کہ
پھج۔ مہ سوا ملگر بار خوشال بُو۔ این نیں
کیر اون سہ بار زیات ران بھاگ تھو۔ بار
سُلوخ پالا میدان تھو۔ تھیں میدان مئ سُلوخ

آج سوچ کا یمرو شاہی باغ رہ مضمون
چُڑم۔ آ دوس مہ بلایاں ملگر ملو ترے مہ
مشورہ کیر مہ مرو کشکھنگہ چکرہ چوگ۔
سوئ ملگرہ شاہی باغ خوشیئ اون شاہی باغ

سه بار زیات مزه کران. مه تیماک فُتو مُٹو
گری واپس وس. مه سوا ملگر بار زیات
خوشال ہو کیک اون مه اتیک ران بھاگ نہ
لیش.

سلوخ پھوڑ تھو-ایں پالا میدان دوئ موک
دہ نان بچینت-ایں میدان مئ بار سلوخ سلوخ
تم تھو. تیں تم که چیجان تم مناں. اسان
دوئ موک ده کھن تھو. آ کھن تھی او وان.

